

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 12 grudnia 2014 r.

**w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy
o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawy o ewidencji
ludności (druk senacki nr 785)**

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z tekstem przedłożonego jej do zaopiniowania senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności, co do zasady wyraża swoją aprobatę dla proponowanego w projekcie kierunku zmian normatywnych. Uregulowanie problematyki rachunków nieaktywnych, określenie wpływu śmierci posiadacza rachunku bankowego na zawartą umowę rachunku bankowego, ułatwienie dostępu do informacji o rachunkach spadkobiercom i ograniczenie problemów następców prawnych z wypłatą należnych im z tytułu spadkobrania środków pieniężnych, to zdaniem Rady właściwie określone przez projektodawcę zagadnienia, które domagają się interwencji ze strony ustawodawcy.

Zdaniem Rady bank powinien mieć obowiązek informowania posiadacza rachunku o skutkach, jakie dyspozycja taka rodzi dla spadkobierców posiadacza rachunku. Zgodnie bowiem z art. 56 ust. 5 ustawy – Prawo bankowe kwota wypłacona na podstawie wydanej dyspozycji z art. 56 ust 1 ustawy – Prawo bankowe nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku. Oznacza to, że jeśli osoba, na rzecz której dyspozycja została uczyniona, jednocześnie dziedziczy z ustawy po zmarłym posiadaczu rachunku, partycypuje ona w masie spadkowej bez obowiązku zaliczenia na schedę spadkową sumy uzyskanej w ramach wspomnianej dyspozycji. Rada zwraca uwagę, że jakkolwiek jest to rozwiązanie korzystne dla beneficjenta, to jednak – zwłaszcza w przypadku znacznej kwoty - ogranicza partycypację w masie spadkowej ze strony innych spadkobierców. Brak zatem wiedzy, co do tej okoliczności u posiadacza rachunku, może wprawdzie ułatwić podjęcie decyzji o uczynieniu dyspozycji, ale jednocześnie może wypaczyć intencje, którymi się on kierował wydając dyspozycję, nie obejmując nimi woli ograniczenia uprawnień pozostałych swoich

spadkobierców.

Wątpliwości Rady budzi również projektowany art. 92bd, który stanowi, że w celu prowadzenia Centralnej informacji przekazującej zbiorcze informacje banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe mogą utworzyć spółkę handlową, oraz że Centralną informację może prowadzić izba rozliczeniowa utworzona na podstawie art. 67 ustawy – Prawo bankowe. Rada dostrzega intencje projektodawcy, który zastosował alternatywę wykluczającą, umożliwiającą prowadzenie Centralnej informacji w formie spółki handlowej zainicjowane przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe lub prowadzenie Centralnej informacji przez izby rozliczeniowe. Jednakże taki zapis, zdaniem Rady, może skutkować brakiem porozumienia, na którym z wymienionych wyżej podmiotów spoczywa faktyczna odpowiedzialność utworzenia Centralnej informacji. Dlatego też zdaniem Rady projektodawca powinien określić podmiot odpowiedzialny za utworzenie Centralnej informacji, czego następstwem mogłaby być możliwość dokonania wyboru odpowiedniej formy prowadzenia tego podmiotu.

Na marginesie należy zaznaczyć, iż analogiczne rozwiązanie do zawartego w projektowanym art. 56a ustawy – Prawo bankowe, proponuje projektodawca zastosować także na gruncie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1450) w nowoprojektowanym art. 14 ust. 2a.